

HLAVNÍ ZMĚNY V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

NOVÉ POJETÍ REGULACE ZDROJŮ ZNEČIŠŤOVÁNÍ OVZDUŠÍ

Ing. Jan Kužel
Odbor ochrany ovzduší MŽP

OBSAH:

- ÚVOD
- CÍLE NOVÉHO ZÁKONA O OCHRANĚ OVZDUŠÍ
- HLAVNÍ PŘEDPOKLÁDANÉ ZMĚNY V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ
- ZÁVĚR

ÚVOD

- ✓ Stávající zákon byl z různých důvodů téměř průběžně novelizován.
- ✓ Nepříznivý vývoj kvality ovzduší v ČR.
- ✓ Nástroje, které má zákon k dispozici, jsou pro dosažení cílů nedostatečné či nefunkční.
- ✓ Potřeba propojit emisní a imisní pojetí ochrany ovzduší.
- ✓ Neplnění legislativních požadavků je spojeno se sankcemi ze strany Evropské komise

CÍLE NOVÉHO ZÁKONA O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

- ✓ Zajištění kvality vnějšího ovzduší, která nepředstavuje zdravotní rizika a rizika pro ekosystémy.
- ✓ Optimalizace programových nástrojů a realizace programů.
- ✓ Možnost širší aplikace plánů snížení emisí.
- ✓ Rozšíření aplikace emisních stropů na různých úrovních, za účelem dodržení přípustné úrovně znečištění ovzduší.
- ✓ Zavedení individuálního přístupu ke zdrojům znečišťování ovzduší se zohledněním jejich významu na kvalitu ovzduší.

CÍLE NOVÉHO ZÁKONA O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

- ✓ Zpřísnění emisních limitů a technických požadavků na provoz zdrojů znečišťování ovzduší v návaznosti na kvalitu ovzduší.
- ✓ Revize systému poplatků za znečišťování ovzduší.
- ✓ Vymezení působnosti zákona pouze na oblast ochrany ovzduší, snížení administrativní zátěže a legislativních povinností.
- ✓ Transpozice a implementace stávajících a aktuálně připravovaných právních předpisů ES.

HLAVNÍ ZMĚNY V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Zavedení, případně posílení individuálního přístupu ke zdrojům znečišťování ovzduší.

Povolení k provozu zdroje vychází z nejlepších dostupných technik, úrovně znečištění a programů zlepšování kvality ovzduší a obsahuje závazné podmínky provozování stacionárního zdroje, zejména:

- ✓ emisní limity nestanovené prováděcím právním předpisem,
- ✓ rozsah znečišťujících látek, u kterých se provádí posuzování úrovně znečišťování a jeho podmínky,
- ✓ emisní strop pro stacionární zdroj nebo provozovnu, které je stacionární zdroj součástí, pokud takový strop byl stanoven,
- ✓ provozní řád,

HLAVNÍ ZMĚNY V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Zavedení, případně posílení individuálního přístupu ke zdrojům znečišťování ovzduší.

- ✓ plán zavedení zásad správné zemědělské praxe,
- ✓ plán snížení emisí,
- ✓ technické podmínky provozu stacionárního zdroje, které doplňují nebo nahrazují emisní limity,
- ✓ podmínky provádění činností souvisejících s provozem stacionárního zdroje, které mají vliv na úroveň znečištění,
- ✓ možnost nedodržování emisního limitu u fugitivních emisí,
- ✓ zvláštní podmínky provozu v průběhu doby trvání akčního plánu,
- ✓ kompenzační opatření.

HLAVNÍ ZMĚNY V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Rozšíření aplikace emisních stropů na různých úrovních.

✓ Přípustná úroveň znečištění je určena emisními limity, **emisními stropy** nebo technickými podmínkami provozu.

✓ Přípustná úroveň znečištění pro stacionární zdroj, provozovnu nebo jinou stanovenou skupinu stacionárních i jiných zdrojů nebo pro vymezené území **může být dále určena emisními stropy. Orgán ochrany ovzduší**, za podmínek a způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem, v povolení provozu zdroje stanoví, **zda emisní strop nahrazuje nebo doplňuje emisní limity** stanovené pro daný stacionární zdroj nebo stacionární zdroje.

HLAVNÍ ZMĚNY V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Rozšíření aplikace emisních stropů na různých úrovních.

- ✓ V případech stanovených prováděcím právním předpisem je **emisní limit a emisní strop** pro stacionární zdroj **nahrazen nebo doplněn technickými podmínkami provozu stacionárního zdroje**.
- ✓ Prováděcí právní předpis stanoví obecné a specifické emisní limity, technické podmínky provozu, které emisní limity doplňují nebo nahrazují, podmínky a **způsob stanovení emisních stropů** i postup stanovení emisních limitů při současném spalování více druhů paliv.
- ✓ Možnost **plnění emisních stropů a skupinových emisních stropů pro stacionární spalovací zdroje o jmenovitém tepelném příkonu 50 MW a vyšším platí pouze do 31. prosince 2020**. Od tohoto data je provozovatel povinen plnit emisní limity.

HLAVNÍ ZMĚNY V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Zpřísnění emisních limitů a technických požadavků na provoz zdrojů znečišťování ovzduší v návaznosti na kvalitu ovzduší.

- ✓ Povolení příslušného orgánu ochrany ovzduší se vyžaduje ke zkušebnímu a trvalému provozu stacionárního zdroje, který je součástí některé kategorie činností označené v příloze „Vybrané kategorie činností“ k tomuto zákonu **nebo stacionárního zdroje, u kterého byl v rámci posouzení vlivu na životní prostředí, identifikován možný významný vliv na úroveň znečištění.**
- ✓ Povolení k trvalému provozu stacionárního zdroje se vydává **na dobu časově omezenou**, nejdéle na 15 let, v případě spalování a spoluspalování odpadu nejdéle na dobu 5 let.

HLAVNÍ ZMĚNY V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Zpřísnění emisních limitů a technických požadavků na provoz zdrojů znečišťování ovzduší v návaznosti na kvalitu ovzduší.

✓ **Pokud by provozem** stacionárního zdroje, který je součástí některé kategorie činností označené v příloze „Vybrané kategorie činností“ k tomuto zákonu, **došlo k překročení emisního limitu** pro některou znečišťující látku uvedenou v příloze „Emisní limity“ k tomuto zákonu **nebo je tento emisní limit v místě, kde má být stacionární zdroj provozován, již překročen, lze vydat povolení k umístění stavby a ke stavbě stacionárního zdroje u vyznačených zdrojů pouze při současném uložení opatření zajišťujících alespoň zachování dosavadní úrovně znečištění** (dále jen „kompenzační opatření“) i po uvedení nového zdroje znečišťování ovzduší do provozu. Jako kompenzační opatření mohou být stanovena zejména technická opatření ke snížení emisí ze stávajících stacionárních zdrojů.

HLAVNÍ ZMĚNY V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Zpřísnění požadavků na kvalitu paliv a případné omezení jejich používání ve stanovených typech zdrojů znečišťování ovzduší.

- ✓ Způsob využívání stacionárního zdroje, jmenovitý tepelný příkon, projektovanou výrobní kapacitu, **používané palivo**, surovinu nebo druh odpadu, nebo jinou podstatnou změnu u stacionárního zdroje, který je součástí některé kategorie činností označené v příloze „Vybrané kategorie činností“ k tomuto zákonu, **lze změnit pouze na základě změny povolení.**
- ✓ **Provozovatel** stacionárního zdroje **je povinen spalovat** ve stacionárním zdroji **pouze paliva určená výrobcem** stacionárního zdroje, **popřípadě paliva uvedená v povolení k provozu zdroje.**
- ✓ **Ve stacionárním spalovacím zdroji o jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW je zakázáno spalovat** paliva uvedená v příloze k tomuto zákonu (**hnědé uhlí energetické, lignit, uhelné kaly a proplástky**).

HLAVNÍ ZMĚNY V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Zpřísnění požadavků na kvalitu paliv a případné omezení jejich používání ve stanovených typech zdrojů znečišťování ovzduší.

Právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání se dopustí správního deliktu tím, že

✓ uvede na trh paliva nesplňující požadavky na kvalitu paliv stanovených prováděcím právním předpisem nebo neohlásí splnění kvalitativních požadavků ministerstvu ve stanovené lhůtě, nebo ve formátu a rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem.

✓ spaluje ve stacionárním zdroji paliva neurčená výrobcem stacionárního zdroje nebo paliva neuvedená v povolení k provozu zdroje.

HLAVNÍ ZMĚNY V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Optimalizace realizace programů ke zlepšení kvality ovzduší v zónách a aglomeracích.

- ✓ V případě, že je v zóně nebo aglomeraci překročen imisní limit pro některou ze znečišťujících látek, **vypracuje ministerstvo ve spolupráci s příslušným krajským úřadem do 18 měsíců od konce kalendářního roku, ve kterém došlo k překročení imisního limitu, pro danou zónu nebo aglomeraci program zlepšování kvality ovzduší.**
- ✓ Program zlepšování kvality ovzduší se dělí na část obecnou a závaznou.
- ✓ Program zlepšování kvality ovzduší schvaluje ministerstvo.
- ✓ **Závaznou část programu zlepšování kvality ovzduší vydává ministerstvo vyhláškou.**
- ✓ **Závazná část programu zlepšování kvality ovzduší obsahuje emisní stropy stanovené pro vymezená území a vybrané kategorie zdrojů.**

HLAVNÍ ZMĚNY V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Optimalizace realizace programů ke zlepšení kvality ovzduší v zónách a aglomeracích.

- ✓ Obecná část programu zlepšování kvality ovzduší obsahuje zejména:
  - analýzu úrovně znečištění a znečišťování,
  - scénáře vývoje úrovně znečištění a znečišťování,
  - **opatření pro zlepšení kvality ovzduší a dosažení imisních limitů a cílových imisních limitů a předpokládaný přínos těchto opatření,**
  - harmonogram pro realizaci opatření,
  - **orgány odpovědné za realizaci programu zlepšování kvality ovzduší,**
  - indikátory pro hodnocení plnění programu zlepšování kvality ovzduší.

Při zpracování programu zlepšování kvality ovzduší je ministerstvo povinno navrhnout taková opatření, aby období nezbytné k dosažení imisního limitu bylo co možná nejkratší.

HLAVNÍ ZMĚNY V NOVÉM ZÁKONĚ O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Revize systému poplatků za znečišťování ovzduší s cílem posílit jejich stimulační efekt a zachovat fiskální funkci.

- ✓ Provozovatel stacionárního zdroje, který je součástí činnosti uvedené v příloze „Poplatky za znečišťování“ k tomuto zákonu platí poplatky za znečišťování, **o jejichž výši rozhoduje krajský úřad, obecní úřad nebo finanční úřad** (dále jen „správce poplatku“).
- ✓ Poplatek za znečišťování se vyměřuje na základě skutečných emisí za uplynulý kalendářní rok.
- ✓ **Poplatky jsou z 50 % příjmem kraje**, na jehož území se stacionární zdroj nachází a **z 50 % příjmem Státního fondu životního prostředí**.
- ✓ Provozovatel je povinen vypočítat **poplatek za celou provozovnu** a oznámit výši poplatku za znečišťování správci poplatku prostřednictvím integrovaného systému ohlašovacích povinností v oblasti ŽP do 31. března po skončení poplatkového období.

ZÁVĚR

Významným nástrojem zůstává **Národní program snižování emisí v ČR** pro řešení **celonárodních cílů** a problémů. Nezanedbatelná by měla být i jeho funkce **ve sjednocování cílů v oblasti ochrany ovzduší a klimatu.**

Smogový varovný a regulační systém bude využit v návaznosti na znečištění ovzduší, jež způsobují v některých oblastech našeho státu stále ještě **ostatní (technologické) zdroje.**

ZÁVĚR

Práce na přípravě nového zákona o ochraně ovzduší probíhají v souladu s Usnesením vlády č. 630 z června roku 2007 o Národním programu snižování emisí tak, že lze předpokládat jeho **projednání v Parlamentu ČR do konce stávajícího volebního období.**

Předpokládaná **platnost nového zákona** by pak měla nastat **nejpozději v průběhu roku 2010.**

Děkuji za pozornost.

Ing. Jan Kužel
jan.kuzel@mzp.cz
+420 267 712 835

